

PROGRAMES D'ACOLLIDA PELS ESTUDIANTS DE GRAU: EXPERIÈNCIA ALS PRIMERS GRAUS DE LA UDL

Isabel del Arco Bravo¹
Universitat de Lleida
del.arco@pip.udl.cat

Ramon Camats
Universitat de Lleida
rcamats@pip.udl.cat

Oscar Flores Alarcia
Universitat de Lleida
oscar@ice.udl.cat

Francisco Alaminos
Universitat de Lleida
falaminos@alumnes.udl.cat

Josep Blazquez Miret
Universitat de Lleida
josepblazquez@hotmail.com

Resum

El sistema universitari espanyol es troba actualment en ple procés de convergència cap a l'Espai Europeu d'Educació Superior (EEES), acomplint així el repte que emana de l'acord firmat per gran part dels ministres d'educació europeus el 1999 i que es coneix com la Declaració de Bolonya. La implantació de la reforma proposada, així com dels nous estudis de grau, impliquen una millora en la qualitat de la docència universitària. Per això es pot afirmar que el desenvolupament de mecanismes d'orientació i un adequat pla d'acció tutorial són bàsics per iniciar a l'estudiantat i al professorat en aquesta nova etapa.

A la Universitat de Lleida, durant el curs 2008-09, es van implementar 4 nous graus en el marc de la convergència al nou EEES. Per als estudiants de nou ingrés que començaven aquests graus es va dur a terme un programa d'acollida en què, amb un calendari establert a nivell institucional, es van plantejar diferents tallers per a què l'estudiantat adquirís aquelles competències bàsiques que li serien d'utilitat per enfrontar-se al nou procés formatiu a la universitat.

Tan important com la implementació d'aquests programes d'acollida és el seguiment i l'avaluació dels mateixos. D'aquesta manera es poden recollir dades que ajudin a una millor planificació i a tenir en compte les necessitats reals dels nous estudiants. Per això, després de la implementació del programa d'acollida, aquest es va avaluar a través de qüestionaris als estudiants i d'entrevistes semiestructurades al professorat participant.

Els resultats obtinguts en l'estudi ens mostren que no existeix cultura universitària en la implementació d'activitats d'aquestes característiques i, en general, tant professorat com estudiantat es mostraven reticents en quant a la utilitat i efectivitat del programa d'acollida. L'estudiantat va participar massivament i finalment la valoració va ser positiva, tot i que es van assenyalar algunes propostes de millora. Per part del professorat, es constata que aquest accepta aquestes noves activitats dins dels paràmetres que institucionalment s'estableixen tot i que no deixen de ser crítics amb la necessitat d'implementar aquests programes. També es va observar que el professorat considera interessant fomentar la participació activa de l'alumnat de cursos superiors en diferents fases i accions a desenvolupar.

¹ Membres de l'equip EDO-UdL: grup d'investigació consolidat, reconegut i finançat per al generalitat de Catalunya. *Resolució de 3 de Juliol de 2009 (SGR-DGR).*

Text de la comunicació

1.- Introducció i contextualització

Després de l'aparició del Reial decret 1393, de 29 d'octubre de 2007 pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments universitaris oficials, la gran majoria de les universitats espanyoles van iniciar el procés de planificació per a la posterior verificació i autorització en la implantació de nous títols de grau.

El nou marc legal es recolza en:

- Subratllar l'autonomia universitària. Així seran les universitats, en exercici de la seva pròpia autonomia, qui crearan i proposaran els ensenyaments i títols que hagin d'impartir o expedir, sense la subjecció a l'existència d'un catàleg previ i obligatori establert pel govern.
- Es fa una aposta per una flexibilització en l'organització dels ensenyaments universitaris promovent la diversificació curricular en el marc de la innovació i connexió amb el context.
- S'impulsa un canvi metodològic: atenció a la diversitat i educació personalitzada. L'estudiant és el centre del procés formatiu, que, per altra banda, s'estén al llarg de la vida.
- La planificació del procés formatiu en termes de competències fa necessari posar èmfasi en mètodes d'aprenentatge coherents, multivariats i en estratègies d'avaluació adequades.
- S'advoca per uns graus que incrementin l'ocupació, dissenyats tenint en compte les demandes i necessitats socials i laborals i implementant, en la proposta, pràctiques externes.
- Es fa bàsic en aquest procés el desenvolupament de sistemes de garantia de qualitat externs i interns a la mateixa universitat. La rendició de comptes i la transparència de tot el procés formatius són premisses claus.
- Potenciar la mobilitat de l'estudiantat és un altre dels reptes importants. La lliure circulació d'estudiants en formació per Europa i la resta del món amb adequats procediments de reconeixement resulta imprescindible, facilitant així l'obertura de les organitzacions universitàries, la seva cooperació i compromís per la formació i investigació.
- Es subratlla la importància d'establir processos d'accés als programes formatius i potenciar, així, l'obertura cap a estudiants procedents d'altres països. Referent a això, el mateix Reial decret assenyala en l'art.14.2 que les universitats disposaran de sistemes accessibles d'informació i procediments d'acollida i orientació dels estudiants de nou ingrés per a afavorir la seva incorporació als ensenyaments universitaris corresponents.

A les anteriors consideracions explícites que legalment s'estableixen per a organitzar i estructurar la formació universitària en el nostre país, hem de tenir en compte que també s'amaguen altres intencions que completen la reforma universitària, tals com:

- Reorganitzar la proposta formativa del sistema universitari espanyol unificant la formació inicial i bàsica i trencant amb la dualitat solsament present en el nostre país entre diplomatures i llicenciatures.
- Acostar una formació especialitzada a l'estudiant via màsters, des d'on potenciar la professionalització, la internacionalització i l'orientació cap a la investigació.
- Aprofundir en veritables canvis metodològics que converteixin a la formació espanyola en referència a nivell internacional.
- Incidir sobre els nivells d'abandó dels estudiants del sistema universitari així com elevar les taxes d'èxit i l'eficiència de totes les titulacions en general i en particular d'aquelles que històricament presentaven resultats poc satisfactoris.
- Potenciar l'atractiu dels estudis superiors, així com consolidar el posicionament de la universitat en la formació no solament inicial sinó al llarg de la vida.

Definit el marc general d'actuació pel qual s'ha de regir la planificació de les noves proposta de grau, i superats els procediments establerts que assegurin la verificació del títol en termes de qualitat acadèmica i l'autorització per part de l'autoritat competent per a procedir a la implementació, es planteja el gran repte de la implantació, que és en el qual ens centrarem en la present comunicació.

Els primers passos poden ser decisius per a la consecució de l'èxit, no només pel regulat pel mateix RD sinó pel que implica una millora en la qualitat de la docència universitària. Per això es pot afirmar que el desenvolupament de mecanismes d'Orientació i un adequat Pla d'Acció Tutorial són bàsics per a iniciar a l'estudiantat i al professorat en aquesta nova etapa. El nou EEES és l'excusa clara per a marcar reptes i la formació integral de l'estudiant és un dels objectius clars de la formació universitària (Toscà, 2002).

Les investigacions realitzades els darrers anys en l'àmbit de l'Orientació Universitària confirmen que durant l'etapa a la universitat, l'estudiant, que ha d'enfrontar-se a nous reptes, tant personals com acadèmics, ha de prendre decisions de gran transcendència.

Coulon (1997) en el seu llibre *Le métier d'étudiant* afirma que l'estudiant quan arriba a la universitat ha d'adquirir un "status social" nou a partir dels nous codis i regles que governen la mateixa universitat, és a dir que es produeix tot un procés de "culturitació".

L'orientació i l'acollida dels nous estudiants pot arribar a convertir-se en una forma de solucionar els obstacles amb els que l'estudiant es pugui trobar i a més a més constitueix una forma de facilitar el procés d'afiliació (culturitació) ajudant a generar autonomia.

La majoria de les universitats desenvolupen serveis o plans d'acció que ofereixen a l'estudiant escassa informació per tal d'ajudar-los a resoldre dubtes en la majoria de les ocasions de caire administratiu.

Però en un moment com l'actual en el qual la majoria de les universitats espanyoles es troben immerses en un procés de reforma de plans d'estudi, amb nous plantejaments acadèmics, es fa necessari articular programes d'acollida i recepció dels nous estudiants de grau.

Aquests programes han d'estar guiats per uns objectius clars:

- Motivar l'estudiantat per a la seva incorporació i integració en la vida universitària. Si l'estudiant percep el recolzament, el suport, si es veu assistit tant en les seves necessitats acadèmiques, personals i/o professionals, sense cap mena de dubte tot això influirà en els seus resultats acadèmics i probablement es reduirà l'índex d'abandonament.
- Donar a conèixer els suports que des de la institució s'articulen al llarg de tot el procés formatiu.
- Realitzar una diagnosi inicial de les necessitats de l'estudiantat així com del grup - classe amb l'objectiu de poder dissenyar el procés formatiu en funció de les necessitats i demandes. Tot això ens portarà a una planificació de l'orientació en el marc d'un Pla d'Acció Tutorial.

En general, les unitats de treball o els continguts bàsics a treballar des de l'orientació universitària poden representar-se en el quadre següent:

L'Orientació Universitària: Unitats de treball		
Informació i orientació laborat	Orientació psicològica	Informació i derivació a serveis paral·lels
<ul style="list-style-type: none"> • Informació sobre el món laboral. • Borsa de treball: elaboració de currículums. • Ex: Career Services Britànics. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ajuda individualitzada per a resoldre problemes personals. • Caràcter terapèutic i clínic. • Ex: Counseling Center 	<ul style="list-style-type: none"> • Informació sobre estudis. • Informació per poder obtenir més informació (derivació als serveis específics: biblioteca, servei d'estudiantat, beques,...). • Informació sobre estructura universitària. • Informació de caràcter administratiu.

Fig.1. Unitats en l'Orientació Universitària

De forma generalitzada les activitats d'orientació que es desenvolupen dins d'aquestes unitats tenen caràcter gratuït per als estudiants i a més a més solen estar desconnectades dels plantejaments docents i de la dinàmica educativa global de la universitat.

I finalment a l'hora de contextualitzar el present estudi cal fer un anàlisi de les propostes d'acollida i recepció que es desenvolupen a les universitats espanyoles.

Estudiant les diferents propostes d'orientació anunciades per les universitats espanyoles i prenent també com a referència l'estudi realitzat per Gonzalo Quiroga (2009), les accions d'orientació es poden resumir en:

Activitats d'acollida en les universitats espanyoles
<ul style="list-style-type: none"> • Jornades de Portes Obertes: amb informació general sobre la universitat. • Jornades Institucionals d'acollida: amb informació general completada amb algun taller de formació. • Fires de benvinguda: amb diferents estands on a més a més de la col·laboració dels diferents serveis de la universitat, col·laboren empreses, administració

pública, etc. L'objectiu general és informar als nous estudiants dels diferents serveis dins d'uns actes lúdics - festius.

- Jornades de benvinguda on es convoca a les famílies dels estudiants. Amb objectius similars a les jornades de portes obertes en la majoria de les universitats, aquesta modalitat és més habitual en les universitats privades. Es fan visites guiades als campus i facultats, s'explica el procés de matriculació, l'oferta formativa, el programa de formació continua, etc.
- Jornades amb mentories: on els estudiants de cursos superiors estan convocats durant els primers dies de curs per tal de fer de mentors dels estudiants estrangers que arriben d'Erasmus.

Fig.2. Activitats d'acollida més freqüents a la universitat espanyola

2.- Objectius

En la present comunicació es presenta l'experiència pràctica desenvolupada per la Universitat de Lleida al voltant de Programes d'Acollida dissenyats pels nous estudiants de grau.

Hem de partir de la premissa que durant el curs 2008-09 a la UdL es van implantar quatre dels primers graus adaptats al nou marc de l'EEES que s'havien Verificat i Autoritzat a l'Estat Espanyol.

Aquesta nova proposta formativa es plantejava amb uns reptes clars:

- La posada en marxa d'un nou títol que fins aquest moment no existia en el catàleg de títols d'Espanya i per tant no hi havia cap mena de tradició en el país d'una proposta formativa d'aquestes característiques (Grau en Ciència i Salut Animal).
- La reconversió de tres llicenciatures de la branca d'Art i Humanitats, en tres graus que havien de compartir un tronc comú important. Aquest canvi de plantejament obligava a que tres llicenciatures tradicionalment enteses com a unitats per separat haguessin de compartir una formació general (tronc comú) per a tots els estudiants (Grau d'Història, Grau d'Història de l'Art, Grau de Geografia i Ordenació del Territori).

El disseny i la implementació d'un Programa d'Acollida pels nous estudiants era una de les estratègies a seguir dintre del Pla Director de la Docència i en el marc del Pla d'Acció Tutorial. El Programa d'acollida es presenta com un indicador de qualitat en els nous graus. Descodificar i comprendre els paràmetres de la pròpia cultura universitària és la primera tasca de l'estudiant: entendre l'organització de la institució, el vocabulari acadèmic (convalidacions, troncalitat, crèdits, etc.), els rituals propis (inauguració de curs, lliurament d'orles, etc.), són qüestions explícites que, acompanyades per l'inevitable *currículum ocult* propi de qualsevol organització, poden arribar a generar fenòmens d'abandonament i fracàs per causa de malentesos, interpretacions errònies o simple desconeixement.

L'orientació i l'acollida dels nous estudiants poden ser una forma de solucionar els obstacles amb els quals es poden trobar, facilitant així el seu procés d'afiliació i augmentant la seva autonomia. La generació de relacions estructurants es fa realment efectiva quan d'alguna forma s'ha avançat cap a l'èxit en la formació integral dels nostres estudiants

L'estudi que presentem és el resultat del seguiment fet a aquesta activitat tenint en compte els següents **objectius**:

- Cercar evidències del grau de coneixement, informació i expectatives que tenen els nous estudiants universitaris cap a la nova proposta de Grau que han escollit. Amb aquesta informació es podrà fer incidència en els mecanismes de difusió i informació desenvolupats per la mateixa universitat.
- Conèixer la valoració que els estudiants fan sobre el Programa d'Acollida: punts febles i punts forts i nous suggeriments per tal de millorar la proposta pels cursos següents.
- Establir línies claus a seguir en el disseny i implementació de Programes d'Acollida en el marc dels futurs graus i com a estàndard de qualitat.

3.- Desenvolupament

L'estudi es va definir en tres fases importants:

1a Fase: Dissenyar la proposta - marc de la setmana d'acollida i treballar amb cada centre implicat per tal d'adaptar-la a les característiques específiques del centre i de la titulació.

A mena d'exemple, el programa marc es va desenvolupar en els següents termes:

8/09/08	9/09/08	10/09/08
<p>Acte inaugural. - Benvinguda del rector de la universitat i del degà de la facultat</p> <p>Taller informatiu. -Presentació de la UdL i específicament de la facultat</p> <p>Presentació del PAT-UdL -Assignació dels tutors dins del Pla d'Acció Tutorial de la UdL..</p> <p>-----Dinar-----</p> <p>Taller formatiu: Sistema Informàtic. Activació del correu electrònic</p> <p>Taller formatiu: Servei de Biblioteca. El Servei de Biblioteca: recerca d'informació, base de dades, etc.</p>	<p>Taller informatiu. - Presentació de la titulació. Competències, sortides professionals, etc</p> <p>Taller formatiu: El treball en equip.</p> <p>-----Dinar-----</p> <p>----</p> <p>Taller formatiu: Tècniques de comunicació escrita</p> <p>Primera sessió del PAT-UdL. Cada tutor amb el grup d'estudiants assignat</p> <p>Visita a laboratoris i instal·lacions del centre</p>	<p>Taller formatiu: Tècniques d'estudi i estils d'aprenentatge</p> <p>Taller formatiu: el campus Virtual.</p> <p>-----Dinar-----</p> <p>---</p> <p>Visita a instal·lacions del centre</p>

Fig3: Programa marc d'acollida curs 08-09

Val a dir que cada centre de la UdL, en funció de les seves especificitats, va adaptar la proposta presentada.

2a Fase: Implementació de l'acollida durant la primera setmana del curs. Realització dels diferents tallers programats. Recollida d'informació.

En aquest cas el programa es va implementar a la Facultat de Lletres i a l'ETSEA. La participació va ser massiva per part dels estudiants matriculats, inclús a la Facultat de Lletres es va fer extensiva la participació als estudiants de les llicenciatures que durant el curs 08/09 encara no s'havien reconvergit a Graus.

En total van participar 66 estudiants de l'ETSEA i 60 de la Facultat de Lletres.

Pel que fa al professorat va participar prioritàriament l'equip de direcció del centre i en particular el cap d'estudis i el vicedegà responsable.

El professorat participant era preferentment el professorat que després seria tutor dels estudiants de primer curs de grau.

Els tallers es van desenvolupar amb personal tècnic de la universitat especialista del Servei de Biblioteca i Documentació, de les TICs i del Campus Virtual, i també es va comptar amb personal expert especialitzat en altres qüestions com les tècniques d'estudi, etc.

3a Fase: Anàlisi de les dades: valoració de l'experiència i establiment de línies de treball per futures edicions dels Programes d'Acollida.

Des del Vicerectorat de Docència es va generar un equip encarregat en el seguiment i avaluació de l'experiència, que va elaborar els qüestionaris, procedir a la seva validació i implementació així com recollir i analitzar les dades.

Aquest equip de recerca va treballar coordinadament amb el seminari permanent del Pla d'Acció Tutorial de l'ICE, integrat per cadascun dels responsables - coordinadors del Pla d'Acció Tutorial dels diferents centres. El treball de coordinació permetria, a la llum dels resultats de seguiment i avaluació, poder fer incidència en la planificació del programa d'acollida pel curs 09/10, on pràcticament el 90% de les titulacions de la UdL estarien transformades a l'EEES.

4.- Instruments de recollida d'informació i participants

Per al desenvolupament de l'estudi es van utilitzar els següents instruments:

- **Qüestionari** per a recollir les valoracions dels estudiants. El qüestionari està dividit en dos grans blocs: un primer bloc on es recull l'opinió i informació i expectatives que tenen els nous estudiants respecte al programa formatiu de grau, i un segon bloc on s'analitza la Setmana d'Acollida en quant a planificació, participació i implicació del professorat, adequació dels continguts de treball i idoneïtat en la seqüenciació de tallers i activitats. També en aquest apartat es deixava una opció oberta perquè l'estudiantat fes arribar suggeriments que poguessin ajudar a millorar el programa d'acollida.

- **Entrevista semiestructurada**, orientada a recollir informació dels professors participants en les activitats del programa d'acollida. Aquesta entrevista està estructurada bàsicament en dos grans blocs: valoració del programa d'acollida i propostes futures.

En el total dels 4 graus sobre els que es va desenvolupar el pla d'acollida hi havia 102 estudiants matriculats. D'aquests, 66 van respondre el qüestionari.

Respecte el professorat, es van realitzar 10 entrevistes per poder avaluar l'experiència en la que havien participat.

5.- Principals resultats

Estudiantat

Bloc I: Opinió, informació i expectatives respecte al Grau:

- a) Sobre la informació i el coneixement que tenen sobre l'EEES, un 48,4% dels enquestats consideren que ha rebut informació sobre el que significa, encara que aquesta, segons el 56%, no ha estat una informació detallada i precisa sobre el que s'anaven a trobar a l'accedir a la universitat, sinó de caràcter excessivament generalista.
- b) Sobre les expectatives generades en relació amb nou grau, els enquestats plantegen que el fet que la titulació triada estigués transformada segons les directrius de Bolonya no ha generat per al 80% indecisió a l'hora de triar-la.
- c) Pel que fa referència a les expectatives generades, el 68,1% mostren expectatives favorables en relació amb els estudis de grau. Consideren que el grau és de major qualitat que les llicenciatures dels quals provenen. No només esperen adquirir coneixements específics de la titulació sinó que manifesten, en un percentatge molt elevat, del 90,9%, el seu interès per adquirir formació relativa a competències transversals. En un 80,2% els nous estudiants de grau esperen fer pràctiques externes que els permeti fer transferència de coneixements teòrics adquirits en la universitat cap al món laboral. En conjunt un 95,4% valoren molt positivament la nova proposta formativa de grau.

Bloc II: Valoració del Programa d'Acollida:

- a) Sobre els materials i la informació rebuda, un 84,8% consideren que han rebut la informació necessària per a poder accedir als recursos que es posen a disposició en el procés formatiu universitari.
- b) Sobre la planificació de les activitats, el 75,6% es posicionen a favor de dissenyar activitats eminentment pràctiques amb una continuïtat al llarg del semestre i fins i tot del mateix curs acadèmic. Els tallers programats han tingut una component excessivament teòrica.
- c) Sobre les qüestions afectiu – socials, es valora molt positivament el tracte humà rebut.
- d) Pel 72,7% dels estudiants enquestats aquest programa ha ajudat a disminuir els factors estressants propis de l'inici de curs i a anar coneixent les normes i forma de fer de la nova institució on s'incorporen.

Professorat

Bloc I: Valoració del Programa d'Acollida:

- a) Vuit dels deu entrevistats opinen que s'hauria d'articular algun procediment per a realitzar una diagnosi inicial dels estudiants en competències transversals i així fer incidència durant aquests dies en aquelles que són més deficitàries.
- b) El professorat es mostra d'acord en què els programes d'acollida en una universitat com la UdL poden ajudar a generar un clima més proper, fet que pot ser tingut en compte a l'hora de triar universitat i d'incidir en l'abandó dels estudiants.
- c) Els professors opinen que els programes d'acollida, si bé són interessants, poden entendre's com una "secundarització" de la universitat, caient en un paternalisme que pot ser més propi d'altres nivells educatius.
- d) La totalitat dels entrevistats apunten la possibilitat d'iniciar cursos zero per a potenciar l'adquisició de competències bàsiques i específiques d'alguna matèria en concret.
- e) Com aspectes febles de la programació es destaquen la poca participació del professorat (majoritàriament acudeix l'equip directiu del centre) i els pocs espais destinats a activitats més lúdiques i que ajudin a establir relacions entre els mateixos estudiants.
- f) Un dels aspectes a destacar és l'opinió manifesta pel professorat que en un percentatge important d'estudiants no entenen que haguessin d'acudir uns dies abans de l'inici de curs a les activitats programades d'acollida.

Bloc II: Propostes futures:

- a) La necessitat d'implicar a l'estudiantat de cursos superiors amb funcions de mentors que aproximïn les seves experiències als nous estudiants.
- b) Tres professors dels entrevistats assenyalen la possibilitat de desenvolupar accions de mentoria amb estudiants de cursos superiors al llarg del curs acadèmic.
- c) Necessitat de cursos zero per a recordar i assentar competències bàsiques i transversals. La proposta és que aquests cursos es desenvolupin durant el primer mes i tinguin caràcter obligatori.
- d) Proposta de realitzar més activitats lúdic – esportives - culturals entre els estudiants per a atendre a interaccions socials.

Conclusions i prospectiva

La conclusió principal és que en general es va obtenir una valoració positiva tant per part dels professors com dels estudiants del programa d'acollida. Des de la nostra perspectiva, una activitat d'aquestes característiques genera beneficis per a la universitat ja que es tracta d'un indicador de qualitat en la docència universitària que incideix en el clima de la institució, ajuda a afavorir una millor adaptació de l'estudiant a la nova etapa formativa que pot redundar en benefici sobre el rendiment acadèmic i reducció dels índexs d'abandó.

Una de les problemàtiques que ens hem trobat és que es detecta l'escassa tradició que en el sistema universitari espanyol existeix en relació a programes d'orientació i acollida dels nous estudiants. Això es constata de forma evident davant la reticència tant de professorat com de l'estudiantat per iniciar activitats d'aquestes característiques. Reticència que, pel que s'ha pogut observar en aquest estudi, en el cas dels estudiants és mitigada davant l'interès que han despertat les mateixes activitats. No obstant això el professorat accepta aquestes noves activitats dintre dels paràmetres que institucionalment s'estableixen encara que no deixen de ser crítics amb la necessitat d'implementar aquests programes.

Un altre element a considerar i que s'ha detectat com a punt feble de la setmana d'acollida es la necessitat d'establir mecanismes d'avaluació diagnòstica (proves de nivell) per a tenir una diagnosi del nivell de competències bàsiques de l'estudiantat i facilitar l'establiment de mesures per a afermar aquestes competències, mitjançant treball autònom, assistència a cursos o tallers, aprenentatge on-line, etc.

És interessant també, com a prospectiva de futur, el fet que tant professorat com estudiantat manifesten la necessitat de programar activitats lúdic – esportives - culturals que ajudin a afermar les relacions interpersonals i les interaccions socials. No deixa de ser curiós que tot i les reticències indicades pel professorat aquest reconegui el fet que la planificació d'activitats lúdiques pot ser beneficiós per a l'estudiantat.

El programa d'acollida s'entén integrat dins del Pla d'Acció Tutorial de la UdL i consegüentment aquelles activitats que no s'han pogut desenvolupar durant aquest període d'inici de curs o que siguin necessàries reforçar durant el curs se plantejaran en el sí del desenvolupament del mateix Pla d'Acció Tutorial. Durant el curs acadèmic es poden donar resposta també a les necessitats manifestades pels estudiants durant la setmana d'acollida

Finalment, una darrera conclusió que és interessant comentar és que el professorat considera d'interès fomentar la participació activa de l'alumnat de curs superiors en diferents fases i accions a desenvolupar (*mentoring*). Aquesta figura podria prevaler en el temps durant el primer curs acadèmic, en què un o diversos estudiants de primer tindrien assignat un estudiant mentor de cursos superiors.

Bibliografia

BEUAPERRE, N.; CHALUMEUA, L.; HURI, N.; HUGREE, C. (2007). *L'abandon des études supérieures*. Observatoire national de la vie étudiante. Paris: La documentation française.

COULON, A. (1997). *Le métier d'étudiant. L'entrée dans la vie universitaire*. Paris: PUF.

GONZALO QUIROGA, M. (2009) *Programas de Acogida y Orientación al Estudiante en el Marco del Espacio Europeo de Educación Superior*. Madrid: Dykinson.

LÁZARO MARTÍNEZ, A. (1997). *La acción tutorial de la función docente universitaria*. A Apodaca, P. i Lobato, C. (1997). *Calidad en la Universidad: orientación y evaluación*. Barcelona: Laertes.

RODRÍGUEZ, S. (1990). *Problemática y tendencias de la orientación universitaria. La Reforma Educativa: Un reto para la Orientación*. Actas V Jornadas Nacionales de Orientación Educativa (Valencia, noviembre 1989). Valencia: A.E.O.E.P., 1990, pàg. 107-122.

RODRÍGUEZ ESPINAR, S. (Coord) (1997). *Teoría y práctica de la orientación educativa*. Barcelona: PPU.

RODRÍGUEZ ESPINAR, S. (1997) *Orientación universitaria y evaluación de la calidad*. A Apodaca, P. i Lobato, C. (Ed.) (1997). *Calidad en la Universidad: Orientación y evaluación*. Pàg. 112-136. Barcelona: Laertes.

SALMERÓN PÉREZ, H. (2001). Los servicios de Orientación en la Universidad: procesos de creación y desarrollo. Granada: Universidad de Granada.

TOSCANO CRUZ, Mª de la O. (2002). *“Necesidad de la Orientación en la Universidad”* Huelva: Universidad de Huelva.

Qüestions i/o consideracions per al debat

A continuació es presenten alguns aspectes a considerar que es consideren interessants per a possibles debats sobre el tema:

- Sobre el programa d'acollida en general. Com incrementar la cultura universitària cap a aquest tipus d'activitats? Es justificada la perspectiva d'algun professorat en què es tracta d'una mena de secundarització del sistema universitari?
- El paper del professorat de grau en les activitats - tallers dels Programes d'Acollida. Com aconseguir una major implicació? Com canviar (si cal) l'opinió del professorat crític amb aquest tipus d'activitats?
- Importància de donar a conèixer els espais universitaris i no universitaris. Fins a quin punt cal organitzar activitats lúdiques dins d'un pla d'acollida? Fins ara aquest tipus d'activitat només es realitzava amb els estudiants estrangers; cal diferenciar el públic a qui va destinada aquesta activitat dintre del programa i fer-la solament per aquests estudiants?
- Com implicar als estudiants de cursos superiors i antics estudiants en la recepció dels nous estudiants de grau. És interessant potenciar les figures dels estudiants “mentors”? Aquesta figura hauria d'estar disponible per als estudiants nous tot el curs acadèmic? Caldria recompensar les tasques d'un estudiant “mentor”?
- La proposta de crèdits zero, o cursos propedèutics o avaluació diagnòstica, és una demanda del professorat: hem de reflexionar si és viable acadèmicament, el sentit d'aquest tipus d'activitat i si cal la seva implantació a tots els estudis de grau.
- Les avaluacions diagnòstiques de nivell (per exemple, en llengua estrangera), han de ser voluntàries pels estudiants?